

G.M.

La capella del Roser de la Parròquia de Sant Bartomeu acull fins dia 15 de novembre una curiosa exposició dedicada a la litúrgia dels funerals, una mostra que convida l'espectador a endinsar-se en el clima que hi havia en el moment d'acomodar els éssers estimats que morien durant la primera meitat del segle XX.

Una constant de l'exposició és el record de l'existència de funerals de tres categories diferents, segons la posició social i econòmica del finat. A cada categoria li corresponien unes indumentàries i uns complements ben diferents, amb major pompa per als funerals de primera i amb molta menys ostentació per als de tercera.

L'escolà Guillem Bernat, durant la presentació de l'exposició, va reflexionar sobre l'evolució que va seguint l'Església Catòlica al llarg dels anys que, segons ell, "es fa ben visible en aquesta mostra de litúrgia preconiliar, en la que es poden contemplar distincions socials que feia l'Església que sortosament ja han desaparegut".

Bernat ha estat el principal encarregat de recopilar túmuls, banquetes, creus, cirials, capes pluvials, casulles, canelobres, bàculs i altres estris que fa dècades que no s'utilitzen i que estaven emmagatzemats sense gaire ordre sobre les voltes de les capelles del temple parroquial.

D'aquesta manera, el visitant té l'oportunitat de veure alguns elements antics del segle XVIII, molts del XIX i d'altres de la primera meitat del segle XX, que varen regir fins als anys 50 i 60, quan el Concili Vaticà II va introduir modernitats que varen relegar a l'oblit aquelles velles fórmules litúrgiques que, malgrat tot, alguns encara recorden.

Entre d'altres peces es pot veure un kyriale sobre un faristol, un llibre de música gregoriana que era la que es recitava durant els funerals; també una creu dels albats, utilitzada per acompanyar un albat (un infant

J.M.E. / Un túmul sobre el qual es situava el féretre amb el difunt a l'hora d'oficiar un funeral, fins als anys seixanta.

Una ullada als funerals d'altre temps

La Parròquia obri una exposició sobre la litúrgia anterior al Concili Vaticà II

difunt) des de casa seva fins a l'església; com també les casulles i altres ornaments utilitzats per a cadascuna de les tres categories de funeral.

La cerimònia funerària

L'exposició recorda que fins als anys 50 i 60 una comitiva formada per dos diaques o capellans, acompanyats per tres escolans i un seguit de cotes (els cantaires de la parròquia), acudia fins a la casa del difunt i, després de resar un respons dins l'entrada de la casa o allà on havia el difunt, aquest era portat fins a la Parròquia per celebrar-hi el funeral. Acte seguit la mateixa comitiva l'acompanyava cap al cementiri, tot i que els escolans i els cotes no

passaven del creuer de Can Sivella, sinó que tornaven enrere cap a l'església.

La mostra també recorda que les banquetes que s'hi exposen sostenien les atxes durant la celebració de la cerimònia fúnebre. Segons la categoria del difunt s'encenien quatre, sis o vuit atxes. A més, la seva cera podia ser també de diferent qualitat: cera blanca, cera de color marfil i una anomenada vermella que no era més que cera reciclada.

Els assistents de més edat a la inauguració de la mostra, el dia dels Fidels Difunts, varen poder corroborar la informació de primera mà gràcies als seus records. I és que alguns dels costums preconiliaris varen estar plenament vigents a les parròquies mallorquines fins ben

Tres categories de cerimònia segons la condició social

S'exposa material dels segles XVIII i XIX que s'usà fins als 60

entrat els anys seixanta del segle XX, quan el Vaticà va impulsar una intensa reforma que va relegar tots aquests estris en un racó de l'església, on hi retornaran quan es tanqui l'exposició, ara ja ben catalogats i ordnats.

Un moment de la inauguració el passat dimarts.

Sant Bartomeu acull una exposició litúrgica dedicada als difunts

M.A.C.

Des d'aquest dimarts i coincidint amb el dia de Difunts es va inaugurar a la Capella del Santíssim una exposició litúrgica en honor de tots els difunts de la comunitat que es podrà visitar fins el 15 de novembre.

La mostra presenta tot un seguit d'elements litúrgics relacionats amb els difunts.

Així es poden veure elements molts de segles ante-

riors i de principis del segle XX que s'empraven als funerals i a la conducció dels cadàvers.

Vels, creus alçades, cirials, en alguns casos de primera i segona, capes pluvials, canelobres, bàculs primatxers, entre d'altres.

A la inauguració es feu una explicació dels diferents elements i de com es feia antany el culte als difunts. Es pot visitar fins dia 15 de novembre en horari de 10.30 a 18 hores.